

Sønderjylland.

Diakoniserne. Til „Jyllp.” skrives fra Aabenraa:

Pastor Koch, Ledren af den danske Diakonissestiftelse i København, opholder sig i disse Dage (18. Maj) i Sønderjylland for at undersøge Sygeplejeforholde. Efter forlydende agter den meget tysksindede Leder af Diakonissestiftelsen i Flensborg, Bast. Matthisen, at trække alle denne Stiftelses Diakonisser tilbage fra Nordslesvig ved Genforeningen. Det haabes dog, at et større Antal af Diakonisser foretrækker at træde i den danske Diakonissestiftelses Tjeneste.

Skolevæsenet. Det sønderjyske Skoleudvalg holdt den 10. Maj, Møde i Haderslev sammen med Minister Jacob Appel og de tre sønderjyske Skolekonsulenter. Hvad der forhandledes om paa dette Møde, er foreløbig ikke offentliggjort. I et senere Møde vedtog Skoleudvalget at rette en Henvendelse til det danske Uddannelsesministerium om, at Embedet som sønderjysk Skoledirektør ikke foreløbig maa blive besat.

Mindretallene. Fra Berlin meddeles officielt: „Den danske Uddannelsesminister har afslaet et Forslag fra den tyske Gesandt i København om at afslutte en Overenskomst til Beskyttelse af de gendisidige Mindretal.” Efter hvad R. B. erfarer, er der imidlertid ikke gjort det danske Uddannelsesministerium noget saadan Forslag. Ministeriet kan altsaa heller ikke have afstaet det.

Med foldede Hænder. En alvorlig Ulykke fandt i sidste Uge (skrives der 15. Maj) Sted ved Broager i Sønderjylland. Fiskerne Rasmus Lorenzen og Christian Hansen fra Skelle, der var paa Aalefiskeri ved Kajnæs, er druknede. Baaden er fundet ved Kajnæs og Rasmus Lorenzens Lig blev fundet i Mandags 30. Følle fra Baaden. Den forulykkede var kun 24 Aar gl. og havde Husten og to smaa Børn. Hansen har svømmet, saa længe han kunde. Han fandtes liggende paa Ryggen med foldede Hænder. Hans Fader fant Liget og bragte det hjem.

Guldbryllup. Mandag d. 17. Maj kunde pensioneret Førstelærer Petersen og Hustru, Flensborg, ifølge „Flensb. Av.” fejre deres Guldbryllup. Hr. Petersen har i 21 Aar været Førstelærer og Degen i Oldsum paa Før.

Nu maa det være nok! „Vestsvigsk Tidende” i Tønder meddeler, at

„en gammel Veteran fra 1864, Andreas Andresen, som bor hos Landmand Biehl ved Sygehuse, har maattet lide ondt, fordi han i Onsdags (12. Maj) deltog i Festen for Soldaterne. Den gamle Veteran er af den Grund blevet smidt udaf sin Bolig!”

Dette brutale Overgreb er sket i en By, der er besat af dansk Militær, hvor danske Embedsmænd tildels allerede er ankommet til deres Poster og staarde til med kortest mulig Varsel at overtage Styrrelsen. Tyskerne i Tønder har for Størstedelen vedkommende afholdt sig fra alle Udfordringer ved Besættelsen. Des grællere virker det, at en Fanatiker drister sig til at sætte en gammel Mand paa Gaden, fordi han har vojet at vise sine danske Sympatier ved at tage mod sine Væbenfæller.

Nu maa det være nok, skriver „Kolding Folkebl.” Tyskerne, selv i Tønder, maa lære, at de ikke længer kan gøre, som de lyster. Der er ikke mere to Slags Ret: en for en Tyske og en for Danske. Nu er alle lige for Loven!

Borgmestervalget i Haderslev. Ved Borgmestervalget i Haderslev Torsdag Aften den 20. Maj, valgtes til Borgmester Raad-

mand, Forsikringsinspektør, Thorvald Møller med 14 St. Paa Tyskernes Kandidat, Fabrikant Tams, valdt der 8 St., og Socialdemokratens Typograf Møller fik 6 St.

Til Raadmand valgtes i Stedet for Thorvald Møller Vinhander Wartho. De andre Raadmænd genvalgtes.

Det selsvigske Standpunkt. H. P. Hanssen har fraraadet foreløbig at slutte sig til noget af de konigeriske politiske Partier og tilraadt indtil videre at danne et særligt selsvisk Parti paa et døgn i Sønderjylland.

Den 10. Februar var Dagen der for Haderslev.

„Det er en god gammel Regel, at man skal stikke Fingeren i Jorden og lugte, hvor man er. Og vi er i Slesvig. Her er vi født og baarne, og her har vi til Dato gjort vor Gerning. Og der er ud fra de Erfaringer, vi har erhvervet os paa dette Stykke Jord, at vi skal til at leve os helt og fuldt ind i Danmark.”

En Protest. Konsistoriet i Kiel har Lørdag den 15. Maj nedlagt en skarp Indsigelse imod den internationale Kommissionens Anordning af 6. Maj 1820 vedrørende Forvaltningen af de kirkelige Anliggender i de af Danmark besatte Landsdele.

Det henviser først til, at Anordningen er uklar. Det kan ikke af Ordlyden ses, om den kirkelige Administration allerede er overtaget eller først vil blive overtaget. Konsistoriet, som er Provinssens øverste kirkelige Myndighed, har endnu ingen Meddelelse faaet, men kender kun Anordningen af Aviserne. Det taler i denne Forbindelse om Vilkaarighed og krever Forhandling med de danske kirkelige Myndigheder, inden Overtagelsen af den kirkelige Forvaltning finder Sted. Især ønskes der forhandlet om den kirkelige Formue, Beskatningsretten og den gejstlige Forsørgelsesret.

„Hejmdal” mener, at Protesten i nogen Grad er berettiget, og at der paa formueretlig Omraade staar saa store Interesser paa Spil, at en Forhandling synes nødvendig.

Valutaen. Den nordslesvigske Valutakommission afholdt Lørdag Eftermiddag den 8. Maj et Møde paa Haderslev Bank og vedtog en længere Henvendelse til den danske Regering og Rigsdag, hvori man udtaler Ønsket om en gunstigere Valutaregulering end den af Sønderjysk Udvælg vedtagne, samt anmoder om, at der straks maa blive taget fat paa Forarbejderne til Valutareguleringen, saa at den nordslesvigske Befolking ikke skal mangle de nødvendige Krone-Kontanter i det Øjeblik, da Kronemønten inføres.

Man henviser i Henvendelsen især til Nødvendigheden af, at Bankerne faar en Del Kronemønt for at staa rede, naar Fordringen kommer.

K. F. U. M. indvier Soldater-lejen for de danske Soldater i Haderslev.

(Fra „Kr. Dagbl.” Korrespondent.)

Den gamle preussiske Kaserne i Haderslev har i det sidste Aars Tid set mange forskellige Tropper indenfor sine røde Mure.

Først havde det tyske 84de Regiment Infanteri til Huse der. De efterfulgtes af de revolutionære Tropper. Saa kom Besættelystropperne, Alpejægerne fra Savoyen, og disse afløstes endelig den 5. Maj af „Jenserne.”

Allerede mens Franskmændene var her havde K. F. U. M. paa Kasernen indrettet en foyer du chasseur, et Soldaterhjem. Hjemmet er ny istandsat. Fest-

ligt og rent saa det ud med nyt Tapet og nye Gardiner, gode Billeder paa Vaeggene og Blomster og Flag alle Vgne, da K. F. U. M. Sekretær, cand. theol. Martin Hansen, Søndag Aften Kl. 8 bød Velkommen.

Efter at man havde sunget „Det som lysner over Vangen”, tog Pastor Matthiesen fra Vandrup Ordet: „Denne er Dagen”, sang Israels Folk for 2500 Aar siden, da det drog ud af det babiloniske Fangenskab. For 100 Aar siden omsatte Grundtvig det paa Vers, og nu synges det overalt i Sønderjylland.

Den 10. Februar var Dagen der for Haderslev.

Den 5. Maj var ogsaa en stolt Dag for Haderslev, da senkedes det franske Flag paa den preussiske Kaserne og Dannebrog hejstes i Stedet for. Denne Kaserne har ligget som en Trusel over Haderslev, ligesom Mørvig er en Trudsel mod Flensborg.

Da den preussiske Bataillon i sin Tid drog ind i Kasernen her, skal Byens Borgmester i sin Velkomsttale have sagt, at før skulde Solen og Maanen og Himmelens Stjerner falde ned end den tyske Ørn slipper sit Bytte, og saa malede man et Billede af Ørnen i Kaserneporten. — Vi ved allesammen, at det er kommen anderledes, vi ved at Franskmændene har deres Andel heri. Vi ved ogsaa, at Franskmændene har pillet lidt ved Ørnen heri i Porten, saa dens udspilede Vinger og gridske Kløer nu er stakkede. Og som det er gaaet her, er det tildels gaaet paa Marinestationen i Mørvig. Her holdt selve Kejser Wilhelm den 2den Indvielstestalen, og paa det Sted, hvor han stod, blev der rejst en Statue for ham. — Denne er nu borte, og i dens Sted er der rejst en Flagstang, fra hvilken det engelske Flag vajer.

Der kommer en Dag for Flensborg ogsaa! Men det ikke skulde komme saaledes, at de danske Soldater drager ind ad Flensborgs Nørreport til Tonerne af „Den tapre Landssoldat?” Da først har vi naaet Kampens Maal, for Sønderjylland vundet, det er Kampens Maal. — Selv Martha Ottoson siger jo, at Flensborg er Danmarks Graensevagt mod Syd. —

K. F. U. M. har haft mange store Dage, har indviet mange Soldaterhjem, og den røde Trekant kendes af alle Verdens Nationer. Men frem over alle andre store Dage rager den 9. Maj, 1920, den Dag, da K. F. U. M. indvier sit Hjem for danske Soldater paa den gamle danske By Haderslev. Gid dette maa blive et godt Hjem! Gid Herrrens Velsignelse maa hvile over Soldaterhjemmet paa Haderslev Kaserne!

Efter Sangen „Altid frejdig, naar du gaar” talte Chefen for Tropperne, Kaptajn Laage-Thomsen, og takkede de Mænd og Kvinder, der havde bidraget til Hjemmets Indrettelse og Udsmykning. Hertil sluttede Soldaterne sig ved et tre-foldigt kraftigt Hurra.

Efter at denne mæle „officiele” Del af Festen var forbi, spillede Regimentsmusikken fra Odense forskellige Numre og man sang endnu nogle Sange forinden man skiltes.

„Jenserne” vil sikkert blive ligesaa glade for deres Hjem, som Alpejægerne var det for deres „foyer”.

M. — P.

REJSEPLAN FOR PASTOR A. BUSCH.

Som det er Vannerne bekendt vil Pastor A. Busch, Formand for „Dansk Missions-Selskab” paa Gennemrejse til Kina og Indien holde en Række Møder her i Landet. Busch har selv sat Mødernes Antal til 15 og bedet om, at Møderne, saa vidt muligt, holdes paa Steder, der ligger ved den alfare Vej mellem New York og San Francisco. Ved Møderne optages Offer eller Kollekt. Hoveddelen af det indkomne gaaer til „Dansk Missions-Selskab,” det andet halve til vor Kirkes Hedningsemision. Det er meget at haabe, at mange vil samles til disse Møder, ikke alene den lokale Menighed, men ogsaa tilrejse fra Nabomenighederne.

Pastor Busch ventet at ankomme til New York Mandag den 19. Juli, han afreiser Lørdag den 21. August fra San Francisco. I Salems Kirke, Brooklyn, N. Y., Tirsdag Aften d. 20. Juli, Westbrook, Maine, Torsdag d. 22. Juli.

Racine, Søndag Form. den 25. Juli.

Chicago, Søndag Aften den 25. Juli.

Waupaca, Onsdag den 28. Juli, Minneapolis, Torsdag den 29. Juli.

Albert Lea, Fredag den 30. Juli.

Cedar Falls, Søndag den 1. August.

Coulter, Tirsdag den 3. August.

Elk Horn-Egnen fra 5.—8. August.

Council Bluffs, Mandag Aften den 9. August.

Blair, Tirsdag Aften den 10. August.

Brush, Torsdag den 12. August.

Salt Lake City, Søndag den 15. August.

Fresno By, Onsdag Aften den 18. August.

San Francisco, Torsdag Aften den 19. August.

KVITTERINGER.

Japanmissionen:

Før kvitteret, se Kbl. Nr. 22 ..... \$189.22

Luck, Wis., Mrs. Soren Morten 2.50

Blair, Nebr., Miss Anna Andersen 1.00

Marquette, Nebr., Jim Eriksen 5.00

Audubon, Iowa, Ebenezer Mgh., Niels Hansen 60.30

Audubon, Iowa, Ebenezer Mgh., Niels Hansen 25.00

Hubbard, Nebr., Mgh., ved Pastor Fr. Andersen 14.71

Offer ved Aarsmødet i Hutchinson 226.27

Hartland, Wis., et Medlem af Menigheden 1.00

Cedar Falls, Ia., Henry O. Johnsen 5.00

Northfield, Minn., og Omegn Hedningemissionsf. 72.00

Fra en uebekendt 5.00

Elk Horn, Ia., Y. P. Society 25.00

Fra en Mand, der ønsker sit Navn udeladt 25.00

Tilsammen \$882.00

Indremissionen:

Før kvitteret, se Kbl. Nr. 22 ..... \$237.65

Clinton, Wis., en unævnt 2.00

Blair, Nebr., Miss Anna Andersen 1.00

Audubon, Iowa, Ebenezer Mgh., Niels Hansen 25.00

Offer ved Aarsmødet i Hutchinson 665.30

Cedar Falls, Ia., Henry O. Johnsen 5.00

Greenville, Mich., en unævnt 5.00

Iowa Kreds, til Immigrantmissionen 50.00

Tilsammen \$990.95

Skolekassen:

Før kvitteret, se Kbl. Nr. 22 ..... \$383.50

Irene, S. Dak., Turkey Valley Mgh., C. M. Pedersen, L. Nielsen, Th. Lauritsen, Peter Hansen Rislov, hv. \$5; Jørgen Jørgensen, Niels P. Christiansen, Miss Marie Hansen, hv. \$2; Alex Christensen, Mrs. Sophie Hansen, T. C. Morrisen, Jens P. Christensen, hv. \$1; Mrs. Rasmus Hansen \$4

Hansen \$4 ..... 34.00

Farmington, Minn., Kvindes. Clinton, Wis., en unævnt 12.00

Kenmare, N. Dak., Trin. Mgh., Pastor J. Knudsen \$5; Andrew Petersen, C. J. Johnsen, Iver Sørensen, Laust Jensen, Peder Hansen, John Petersen, B. E. Johnsen, N. Nelsen, hv. \$3; L. Larsen, L. C. Hansen, Lars Hansen, H. O. Hansen, H. P. Kamp, Walter Kamp, Soren K. Paulsen, Jake Hansen, N. P. Nelsen, N. L. Pedersen, N. C. Moesgaard, Peter Petersen, Nels Nielsen, Eiler Pedersen, H. H. Dahl, hv. \$2; A. Hansen, Julius Kamp, Hans G. Hansen, Peter Widebeck, Erik Mortensen, A. N. Sorensen, P. C. Nelsen, Lewis Tornedahl, Iver Jensen, Erik Eriksen, Ove C. Simonsen, Jens Andersen, Carl Jacobsen, Otto J. Nelsen, John —, Arnos Nelsen, A. M. Paulsen, A. Lund, hv. \$1; H. C. Nielsen \$1; Arent P. Lund 50c.

Hampton, Nebr., Immanuel Mgh., (for kvitteret \$75.00, Liste over Giverne: O. T. Petersen \$3, Soren Petersen \$5, C. A. Hansen \$3, Carl Petersen \$2, J. Eskildsen \$5, R. Nielsen \$2, Harry Johnsen \$2, Herman Hansen \$2, O. H. Welling \$3, C. Simonsen \$5, Mads H. Madsen \$4, W. C. Madson \$2, S. M. Petersen \$2, P. H. Nelsen \$2, M. S. Nelsen \$2, Jens Madsen \$3, Jim Eriksen \$5, Mrs. Louis Hansen \$3, Mrs. I. K. Hansen \$5, C. G. Petersen \$2, Jens Holm \$1, P. N. Petersen \$4, H. M. Madsen \$2, S. H. Madsen \$2, Jessie Hansen \$3, I. W. Larsen \$2, L. B. Henriksen \$2, Rev. Sherman Bond \$5, Ino Andersen \$3, John Jørgensen \$2, Nels Hansen \$3, H. T. Madsen \$2, Andree Hansen \$1) nu 18.00